

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/198301,Uroczystosci-przed-Willa-Jasny-Dom-w-holdzie-ofiarom-komunistycznego-terroru.html>
28.02.2026, 10:46

Uroczystości przed Willą Jasny Dom w hołdzie ofiarom komunistycznego terroru

29 lutego 2024 roku przed dawnym aresztem Informacji Wojskowej przy ul. Świerszcza 2 w Warszawie odbyła się uroczystość w hołdzie ofiarom komunistycznych represji.

Wydarzenie, podczas którego m.in. złożono kwiaty pod tablicą upamiętniającą ofiary więzione i torturowane w piwnicach tej kamienicy to część obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

29.02.2024

W imieniu Instytutu Pamięci Narodowej wiązanekę złożył zastępca prezesa dr hab. Krzysztof Szwagrzyk. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL reprezentowała dyrektor – Adrianna Garnik.

Uroczystości zorganizował Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Fundacja Willa „Jasny Dom”.

* * *

Kamienica położona w Warszawie przy ul. Świerszcza 2 w okresie od lutego do października 1945 roku była siedzibą Głównego Zarządu Informacji Wojska Polskiego. W jej piwnicach urządzono cele więzienne, a na wyższych kondygnacjach znajdowały się pokoje przesłuchań i biura. Według historyków Instytutu Pamięci Narodowej w okresie istnienia aresztu przeszło przez budynek ponad tysiąc kobiet i mężczyzn, w tym żołnierzy Armii Krajowej.

Potwierdzeniem ponurej przeszłości piwnic są zachowane do dziś wyryte na ceglanych ścianach napisy, kalendarze kreskowe oraz drzwi z wyciętymi charakterystycznymi judaszami. Największą grozę budzą błagalne napisy: „Jezu, wyratuj”, wyryty nad nimi znak krzyża oraz „Matko Boża, Opiekunko Nasza, Wyratuj”, świadczące o nieludzkich warunkach i bestialskim traktowaniu więźniów przez ludową policję polityczną. Mimo iż mury nieustannie „krzyczą”, wciąż niewiele osób ma świadomość dramatu, jaki rozgrywał się w piwnicach Willi „Jasny Dom”.

Od 2013 r. upamiętnieniem i ochroną miejsca pamięci narodowej, jakim jest budynek położony przy ul. Świerszcza 2 w Warszawie zajmuje się [Fundacja „Willa Jasny Dom”](#).